

Hallitus 9.10.2014 § 5 Liite 1
Hallitus 27.11.2014 § 5 Liite 1

SOSIAALITAITO

SOCIALKOMPETENS

Toimintasuunnitelma 2015–2016

Sosiaalitaito Oy – Socialkompetens Ab
Seutulantie 3-5 A
04400 Järvenpää
Y-tunnus 1765926-6

Esipuhe

Sosiaalitaidon toiminnan linjauksia ja toimintasuunnitelma vuosille 2015–2016 on työstetty yhdessä alueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtavien viranhaltijoiden, oppilaitosten edustajien (Sosiaalitaidon hallitus) ja Sosiaalitaidon henkilöstön kanssa. Työskentelyn perustana on ollut Sosiaalitaidon toiminnan arvioinnin tuloksista tehdyt johtopäätökset (syksy 2013) ja kokemukset meneillään olevasta toiminnasta. Toimintojen linjaukset ovat Sosiaalitaidon alueen kuntien yhteinen tahtotila toiminnan peruslogiikasta, perustehtävästä, rooleista ja kehittämisen sisällöistä.

Suurin sosiaalialan kehittämisen sisällöllinen haaste lähivuosina nousee:

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (HE) muuttaa ratkaisevasti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta sekä määrittelee uudella tavalla järjestämis- ja tuottamisvelvoitteet. Tässä samassa yhteydessä selvitetään alan tutkimus- ja kehittämistoiminnan juridis-hallinnollinen asema ja toiminnallinen organisoituminen.
- Sosiaalihuoltolain kokonaisuudistuksessa uudistuvat palvelut (etenkin lastensuojelu), palveluprosessit sekä asiakkaan asema, uudistuvan sosiaalihuoltolain toimeenpano on alan suuri ponnistus
- Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöstön rekisteristä (valmistelu)
- Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (HE luonnos)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (valmistelu)
- HE laiksi sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden vahvistamisesta ja rajoitustoimenpiteiden käytön edellytyksistä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 108/2014)
- perustoimeentulotuen siirto Kelaan asettaa kuntien sosiaalihuollolle paineet aikuis-sosiaaliryhmien palvelujen uudelleen määrittelemiseksi ja organisoimiseksi
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012)
- Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi (STM julkaisu 2013:11)

Samanaikaisesti koko alaa koskevan rakenteellisen uudistuksen kanssa tapahtuu sosiaalihuoltolain uudistuksen myötä suuria sisällöllisiä uudistuksia palveluissa. Keskeisimpiä haasteita nousee sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiosta. Onko kyseessä hallinnollinen vai toiminnallinen integraatio? Missä kysymyksissä sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio on edellytys palvelun laadukkaalle toteutukselle? Tulevina vuosina rakennetaan uudet tuottajaorganisaatiot, uudet toimintatavat ja palveluprosessit? Tiedontuotanto muodostettavien sosiaali- ja terveydenhuollon tuottajaorganisaatioiden palvelujen, prosessien yms. suunnittelua, kehittämistyötä ja päätöksentekoa varten on myös varmistettava. Muodostuvien tuottajaorganisaatioiden palvelujen kehittäminen ja henkilöstön osaamisen modernisointi ja vahvistaminen on uusille organisaatioille suuri haaste. Muutoksissa on merkittäväksi paradigmaattiseksi muutokseksi nostettu asiakkaan osallisuuden vahvistaminen, asiakaskeskeisyys ja valinnanvapauden lisääntyminen. Nämä asettavat haasteita asiakkaan asiakasasian toteutukseen.

Väestörakenteen muuttuessa nousee edelleen sisällöllisiä haasteita ikäihmistien palvelujen kokonaisuudesta. Kansalliset velvoitteet ja suositukset linjaavat palvelujen laadun kehittämisen ohella palvelurakenteiden muutosta. Hallitus on linjannut rakennepoliittisessa

ohjelmassaan toimenpiteistä, joilla ikääntyvien kuntalaisten laitoshoidon vähennetään osana palvelurakennemuutosta. Tämä tarkoittaa, että painopistettä siirretään avohuollon palveluihin, kuten kotihoitoon ja omaishoitoon. Sosiaali- ja terveysministeriö on linjannut tukevansa palvelurakennemuutosta mm. lainsäädännön uudistuksilla, valvontakäytäntöjen uudistamisella ja poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistamisella. Sosiaalialan osaamiskeskuksilla on merkittävä rooli tukea näiden muutosten toteuttamista ja palvelutuotannon yhtenäistämistä kunnissa.

Lapsirikkaan Uudenmaan haasteena on edelleen lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen sekä aikuissosiaalityön kehittämisen kohteiden yhteinen työstäminen on myös seuraavien vuosien aikana toteutettava kokonaisuus. Työllistämistöimien merkityksen kasvu työmarkkinatuen rahoitusuudistuksen myötä on tässä yhteydessä merkittävä muutos. Sosiaalialan tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin liittyvä kehittäminen on valtakunnallisesti laaja kokonaisuus, jossa Sosiaalitaito on mukana. Tähän tehtävään luo paineita uusien organisaatioiden ja lainsäädännön vaikutukset. Palvelujen kustannusten ja vaikuttavuuden mekanismeihin sekä laatuun liittyvät teemat kulkevat läpäisyperiaatteena edelleen kaikessa kehittämisessä.

Sosiaalitaidon toimintaa ohjaavat linjaukset on kirjattu joustavasti, jotta toiminta voidaan kohdentaa muutosten asettamia haasteita vastaaviksi. Keskeinen osa Sosiaalitaidon toimintaa on meneillään olevan kehittämistyön jatkaminen, alan rakenteellisten ja toiminnallisten kehittämistyön tukeminen sekä tiedontuotanto näiden prosessien tueksi. Sosiaalitaito on mukana Kansallisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisohjelman Kasteen alueellisessa toimeenpanossa. Sosiaalitaidon toiminnan sisällöt ovat kokonaisuudessaan kuntien asiantuntijoiden määrittelemiä.

27.11.2014

Sosiaalitaito Oy – Socialkompetens Ab:n hallitus

Tiivistelmä

Vuosien 2015–2016 aikana Sosiaalitaidon toiminta toteutuu seuraavasti:

Kehittämistoiminta

Sosiaalitaito hallinnoi ja koordinoi seuraavaa kehittämistoimintaa:

- meneillään olevan ja käynnistyvän kehittämistyön jatkaminen
- sosiaalihuollon valvontaan liittyvän osaamisen vahvistaminen ja valvonnan toteuttamiseen liittyvä kehittämistyö
- sosiaalihuoltolain toimeenpanoon liittyvä kehittämistyö
- Ikäihmisten palvelujen seudullinen kehittäminen
- Kaste-ohjelmaan sisältyvien Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien hankekokonaisuuksien toimeenpanoon (Kotona kokonainen elämä / Oma koti, suunnitteilla KHI) osallistuminen
- Sosiaaliasiamiestoiminta seitsemän kunnan alueella
- LaTo –lastensuojelun ja aikuissosiaalityön/toimeentulotuen palveluprosessien ja tiedonhallinnan kehittäminen ja tehostaminen
- @sosiaalipalvelut – Turvallinen viestinvälitys Lohjan perhekeskuksessa ja sosiaali- ja potilasasiamiestötoiminnassa sekä selvitys turvallisen viestinvälityksen käyttömahdollisuuksista kuntien sosiaalipalveluissa
- ammattilaisten verkostojen ylläpitäminen ja vahvistaminen
- suunnitteilla Kaste-valtionavustus: Ketterästi asiakkaan kanssa 2020 (Eksote), Iloa vanhemmuuteen (Porvoo), Kestävää hyvinvointia ikäihmisille (Hyvinkää)

Tiedon hallinta, tietoperustan vahvistaminen ja osaamisen lisääminen

- sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen toteutukseen liittyvä tiedontuotanto kuntien johdon, asiantuntijoiden ja päätöksentekijöiden käyttöön
- tuotetaan alueellista hyvinvointitietoa: nelivuotiaiden lasten kokemuksia päivähoidosta ja arjesta, viidesluokkalaisten lasten kokemukset omasta hyvinvoinnista (toteutetaan 2016), kansalaisten kokemuksia hyvinvoinnista ja palveluista 2016?, Ikäihmisten asiakaskokemusselvitys 2016
- jatketaan tiedonhallintaan liittyvää kehittämistyötä sekä yhteistyötä
- toteutetaan vuosittain palvelujen tila -selvitykset (6)
- suunnitellaan ja toteutetaan kuntien kanssa yhdessä sosiaalialan ajankohtaisseminaarreja ja koulutuksia (mm. sosiaalihuollon uudistuva lainsäädäntö jne.)
- kehitetään palveluiden vaikutusten arviointia (tuotteistus, prosessikuvaukset)
- tuetaan kuntien kehittämistoimintaa erikseen sovittavalla tavalla
- toimitaan aktiivisesti tutkimuksen ja kehittämisen valtakunnallisissa ja paikallisissa verkostoissa.

Vaikuttaminen ja muu yhteistyö:

- tutkimus- ja oppilaitosverkostot ja yhteenliittymät
- osallistutaan alueellisten ja valtakunnallisten asiantuntijaelinten työskentelyyn
- osallistuminen kuntien alueelliseen ammatilliseen yhteistyöhön
- verkostojen ylläpito ja yhteistyön koordinointi

Sisällys

Esipuhe	2
Tiivistelmä	4
1 Sosiaalitaidon toiminnan lähtökohdat vuosille 2015-2016	6
2 Sosiaalitaidon tavoitteet ja toimintaidea	7
3 Sosiaalitaidon toiminnan sisällöt	8
4 Talous ja henkilöstö	14
5 Viestintä	15
6 Toiminnan arviointi ja kehittäminen	16
Liitteet	17

1 Sosiaalitaidon toiminnan lähtökohdat vuosille 2015–2016

Sosiaalitaidon alueella elintaso on valtakunnallisesti tarkastellen hyvä, mutta väestön hyvinvoinnin polarisaatio ja joidenkin ryhmien (esim. pitkäaikaistyöttömät, asunnottomat, päihdeongelmaiset, syrjäytyneet nuoret, maahanmuuttajat) kasautunut huono-osaisuus tuovat sosiaalipalvelujen järjestämiseen ja kohdentamiseen suuria haasteita. Lapsiperheiden ja lasten ja toisaalta ikääntyneiden suuri osuus väestöstä sekä alueen kaksikielisyys (10,2 %) vaikuttavat myös palveluiden järjestämiseen. Lähivuosina alan yleiset ongelmat liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja osaamisen vahvistamiseen.

Kuntien ja julkisen sektorin kiristynyt taloustilanne yhdistettynä rakenteiden ja palvelujen sisällölliseen muutospaineeseen sekä henkilöstön vähenemiseen eläköitymisen kautta on vaikeasti ratkaistavissa oleva yhtälö. Näiden kaikkien uudistusten ja muutosten tuottama myllerrys vaikuttaa vuosien 2015–2016 aikana alan kehittämistyöhön ja sitä kautta Sosiaalitaidon toimintaan.

Vuosien 2015–2016 aikana ratkaistaan se, miten sosiaalialan osaamiskeskuksen toiminta sijoittuu sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja sen tutkimus- ja kehittämistoimintaa säätelevissä lainsäädäntöuudistuksissa¹ ja millaisin mekanismein sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan / sosiaalihuollon tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus turvataan.

Nyt työstettävän toimintasuunnitelman voimassaolon aikana ratkaistavia kysymyksiä ovat:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ”järjestämislain” toimeenpanon vaikutukset: uusien tuottajaorganisaatioiden suunnittelu ja toimeenpano, toimintatapojen kehittäminen vastaamaan uudistuvaa lainsäädäntöä, alueelliset muutokset
- Uudistuvan sosiaalihuoltolain toimeenpanon haasteet
- Valmistautuminen KanSaan
- Tiedolla johtaminen (tiedonhallinta, tieto ja johtamisen tuki: ajantasainen ja oikea tieto suunnittelun ja kehittämisen pohjana, asiakastyön dokumentointi, tilastointi ja raportointi, toimivat tietojärjestelmät, osaaminen)
- Palvelujen vaikuttavuus, laatu-kustannussuhde, informaatioteknologian hyödyntäminen palveluissa
- Palvelujen valvontaohjelman toimeenpano ja valvontaosaamisen vahvistaminen
- Syrjäytymisen ehkäisy (erityisesti nuoret, varattomat lapsiperheet, pitkäaikaistyöttömät)
- Asiakkaiden osallisuuden mahdollistaminen ja edistäminen sekä omassa asiassaan että palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä
- Miten taataan vahva ammatillinen sosiaalialan osaaminen uudistuvissa palvelurakenteissa ja -prosesseissa

¹ mm. uudistuva sosiaalihuoltolaki (valmisteilla), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta, järjestämisestä ja valvonnasta (valmisteilla), Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista 980/2012 (nk. vanhuspalvelulaki)

2 Sosiaalitaidon tavoitteet ja toimintaidea

Edistämme kumppanuutta ja luomme uutta

Sosiaalitaidon toiminnassa sisällöllinen tehtäväalue on laaja. Vaikka Sosiaalitaidon toiminta kohdistuu ensisijaisesti sosiaalialaan, yhteistyötä tehdään mm. terveys-, opetus- ja nuorisotoimen sekä työ- ja elinkeinohallinnon kanssa. Sosiaalinen näkökulma on tärkeää kaikessa toiminnassa.

Sosiaalitaidon kehittämistyössä ja ammatillisen osaamisen vahvistamisessa kulkee läpäisevänä tutkimuksen, kehittämisen ja koulutuksen yhdistäminen. Toiminta perustuu tutkimuksellisen tiedon, kehittämisen ja työelämän väliseen vuoropuheluun.

Sosiaalitaidon toiminta pohjaa kuntakohtaisiin ja alueellisiin tarpeisiin ja sektorirajat ylittävään pitkäjänteiseen yhteistyöhön. Pohjana tälle työlle on alueellinen strateginen työ². Sosiaalitaidon kehittämistyö toteuttaa alueellaan myös valtakunnallisia strategisia tai ohjelmallisia linjauksia.

Sosiaalitaidon kehittämistyössä on mukana myös sosiaalialan johtamiseen ja henkilöstöön liittyvät kysymykset (mm. osaaminen, henkilöstön saatavuuden turvaaminen, tehtäväraakenteiden ja toimintatapojen kehittäminen ja uudet ammatilliset roolit työssä). Sosiaalitaito varmistaa toiminnallaan, että toiminta-alueen kunnat ovat aktiivisesti osallisia valtakunnallisessa kehittämistyössä.

Sosiaalitaidon toimintaa ohjaavia periaatteita ovat:

- sosiaalinen näkökulma
- toiminta on kuntien tarpeista syntyvää ja pyrkii konkreettisiin parannuksiin
- toiminta ei kuulu muiden seudun tai alueen toimijoiden perustehtäviin
- toiminta kohdentuu yksittäistä kuntaa tai palvelua laajempiin kokonaisuuksiin
- toiminnassa yhdistyvät kehittämistyötä tukevan tutkimuksen, arvioinnin ja koulutuksen näkökulmat
- toiminta on monitoimijaista ja monisektorista
- toiminnan lähtökohdانا on sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annettu laki ja asetus

² mm. Kuuma-strategia, Metropolialueen ohjelmatyö, maakuntastrategiat, kuntakohtainen strategiatyö, substanssikohtaiset strategiat ja ohjelmat

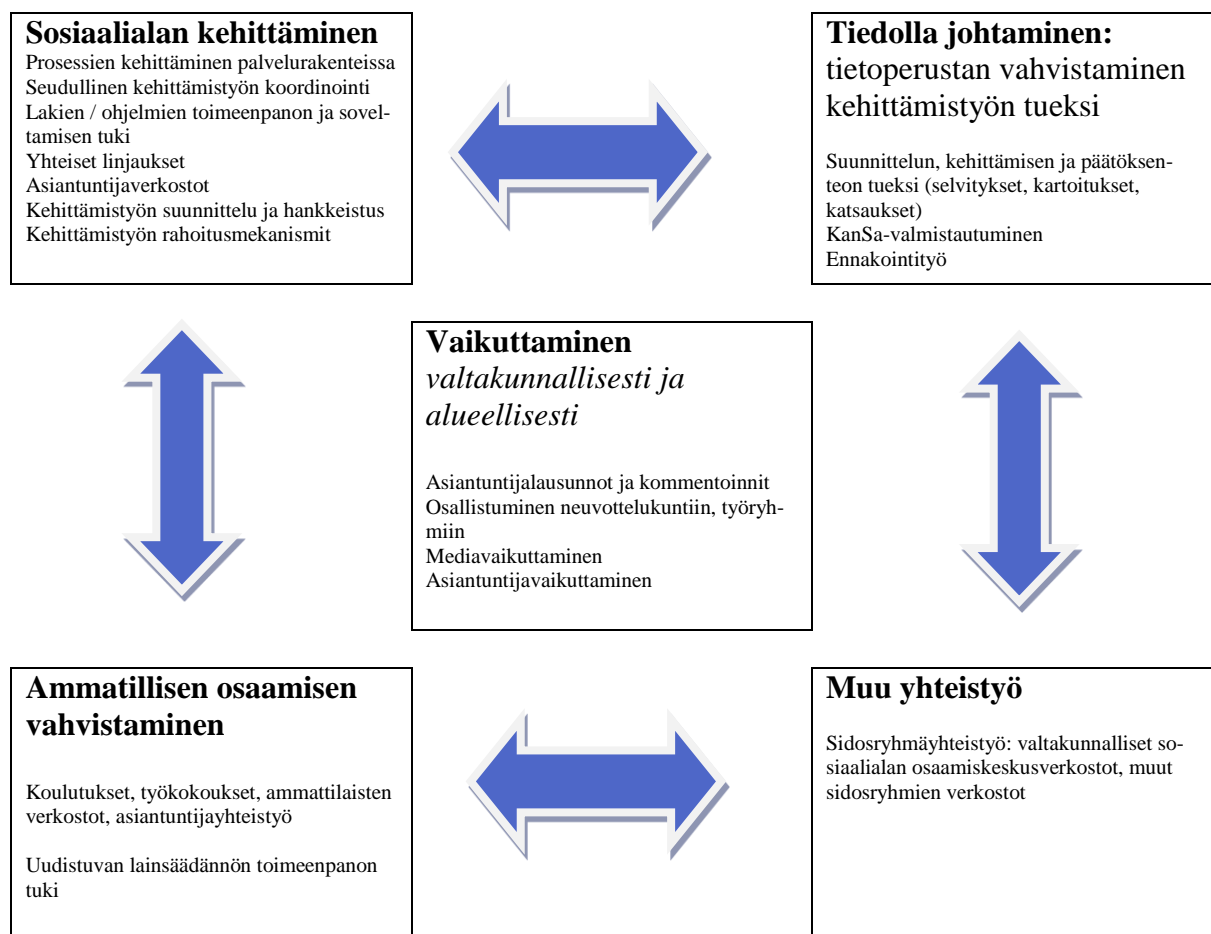
3 Sosiaalitaidon toiminnan sisällöt

Sosiaalitaidon toimintaa arvioitiin syksyllä 2013 toimijaverkostolle ja sidosryhmille tehdystä kyselyssä. Arviointiin vastanneiden näkemyksen mukaan kolme tärkeintä toimintamuotoa lähitulevaisuudessa ovat:

- tiedolla johtamisen tukeminen, uuden tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön, suunnittelun ja päätöksenteon tueksi (59 %)
- sosiaalialan kehittämistyö: suunnittelu ja organisointi (41 %)
- sosiaalialan henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistaminen ja uudistaminen (32 %)

Sosiaalitaidon toiminnan peruslinjaukset toteuttavat yhteistyökumppaneidemme näkemyksiä ja näiden linjausten pohjalta on rakennettu Sosiaalitaidon toimintasuunnitelma 2015–2016.

Sosiaalitaidon toiminta muodostuu viidestä tehtävästä, joiden sisällöt ja toteutus limittyvät osin toisiinsa. Tehtävien operationalisointi toimeksiannoiksi tapahtuu tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa ja täydentyä prosessien edetessä.

Sosiaalialan kehittämistyö ja sen organisointi

Sosiaalialan kehittämistyön tuloksena kunnissa / seuduilla sosiaali- ja siihen läheisesti liittyvät terveyspalvelut järjestetään tarkoituksenmukaisesti (rakenteet, toimintatavat, vaikuttavuus, laatu-kustannussuhde). Palvelut ovat vaikuttavia ja taloudellisia.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Sosiaalialan kehittämistyö ja sen organisointi</p> <p>Kehittämistyön suunnittelutyöryhmät, ammattilaisten verkostot, oppilaitosverkostot, eri palvelualueiden sisältöryhmät, sosiaali- ja terveysjohdon kanssa tehtävä yhteistyö, yhteistyö palvelujen tuottajien ja järjestöjen kanssa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osallistutaan kuntien näkökulmasta keskeisiin foorumeihin (hanketyö, asiantuntijatyöryhmät) ▪ verkostojen luominen ja kokoaminen ▪ tutkimus- ja oppilaitosverkostojen ylläpitäminen (mm. Terveystiedon ja hyvinvoinnin laitos, korkeakoulut, II-aste, valtakunnalliset järjestöt) ▪ hankesuunnittelu ja hankkeiden kokoaminen, käynnistäminen ▪ henkilöstöryhmien ja verkostojen ylläpito (eri substanssi- ja ammattiryhmiä) ▪ toteutetaan yhteistyössä sosiaalialan ajankohtaisseminaarit ▪ lainsäädännön toimeenpanon tuki <p>Mm. palvelujen rakenteiden ja prosessien kehittäminen, toimintatapojen kehittäminen, tiedonhallinta, vaikuttavuus, ohjauksen ja johtamisen kehittäminen, henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvoinnin tukeminen.</p>
<p>Verkostot</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimintansa käynnistäneet kehittämisverkostot: ylläpito, vahvistaminen ja suunnitelmallisuuden lisääminen • järjestöyhteistyön vahvistaminen erityisesti hanketoiminnassa <p>Hanketoiminta, kehittämistyö, muu yhteistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • seudulliset lapsi- ja perhepalvelut; aikuissosiaalityön kehittäminen • sosiaaliasiamestointi seudullisena • Kaste-ohjelma (2015): Kotona kokonainen elämä / Oma koti; muut valtioavustusta saavat mm. aikuissosiaalityö • LaTo –lastensuojelun ja aikuissosiaalityön/toimeentulotuen palveluprosessien ja tiedonhallinnan kehittäminen ja tehostaminen • @sosiaalipalvelut – Turvallinen viestinvälitys Lohjan perhekeskuksessa ja sosiaali- ja potilasasiamestointiminnassa sekä selvitys turvallisen viestinvälityksen käyttömahdollisuuksista kuntien sosiaalipalveluissa • Ikäihmisten palvelujen verkostot (mm. omaishoidon koordinaattorit, ikäihmisten palvelujen päälliköt, ympärivuorokautisen hoidon päälliköt/kehittäjät, kotihoidon lähiesimiesten Valtti-verkosto) Gerontologisen osaamisen lisääminen • Lainsäädäntöön liittyvät koulutukset / työkokoukset • Morfeus (Aalto –yliopisto, Laurea) 	

Kehittämistyön konteksti seuraavien vuosien aikana muodostuu seuraavista osista:

Sosiaalitaidossa toteutuva kehittäminen tukee kuntia / muodostuvia tuottajaorganisaatioita kehittämisessä.

Tiedolla johtaminen: tietoperustan vahvistaminen kehittämisen, suunnittelun ja päätöksenteon tueksi

Tuloksena on, että toteutettava kuntien kehittämistyö perustuu tutkittuun tietoon sekä tuottaa uutta alueellista tietoa hyvinvointistrategiseen työhön ja kehittämistyön, päätöksenteon ja suunnittelun tueksi.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Tiedolla johtaminen</p> <p>Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi</p> <p>Tiedon tuottaminen, kokoaminen ja jalostaminen: selvitykset, kartoitukset, vaikuttavuuden arviointi, ennakoiva arviointi, julkaisut</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ selvitykset, kartoitukset: Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien ja seutujen käyttöön • oppilaitos- ja tutkimusyhteistyö (korkeakoulut): opinnäytetyöt ja harjoittelujaksot • tutkiva ja arvioiva työote: toteutetaan sekä omassa toiminnassa että kuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä <p>mm. Omat selvitykset ja kartoitukset</p> <p>Tutkimusyhteistyö: korkeakoulu yhteistyö, II-asteen oppilaitos yhteistyö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos</p>
<p>Selvitykset ja kartoitukset:</p> <p>Palvelujen yhteiset tietomäärittelyt (pohjana mm. Kansaan siirtymiselle) Tiedonhallinnan kehittäminen, tieto johtamisen tukena (yhteistyö THL/Oper) Lastensuojelun tila Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 2014, 2015 Ikäihmisten palvelujen tila Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 2014, 2015 Aikuissosiaalityö ja toimeentulotuki –selvitys 2014, 2015 Vammaispalvelujen tila 2014, 2015 Kehitysvammahuollon tila 2014, 2015 Työllisyyspalvelujen tila 2014, 2015 Nelivuotiaiden lasten kokema hyvinvointi kotona ja päivähoitossa 2016 Viidesluokkalaisten lasten kokema hyvinvointi 2016 HuosTa -hanke 2014 – 2015 (THL) Kansalaisten kokema hyvinvointi ? (kunta- / aluekohtaisina) tiedonkeruu 2016/2017?</p>	

Tiedolla johtamisen sisältöjen kohdentuminen:

<p>Palvelurakenne, palvelujen käyttö, kustannukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • palvelujen tila -selvitykset (6) • palvelujen yhteiset tietomäärittelyt • tiedonhallinnan kehittäminen • HuosTa 	<p>Kuntalaistieto</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuntalaisten näkemyksiä hyvinvoinnista, terveydestä ja palveluista 2016 (tiedonkeruu) • Viidennen luokan oppilaiden hyvinvointi ja terveys 2016 • Neljävuotiaiden lasten kokemuksia päivähoitosta ja kotoa, 2016
<p>Sosiaalityön /-alan työn toteutuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työajan kohdentumisen tarkastelua (useita) • Prosessikuvauksia • Asiakastyön yhtenäisten tietosisältöjen määrittely (lastensuojelu) • Sosiaalipalvelujen eheyttä tukevat tilaratkaisut (selvitys tilojen käytöstä ja tulevaisuuden tarpeista) 	<p>Tiedolla johtamisen tuki</p> <ul style="list-style-type: none"> • työkokoukset • muutosprosessien tuki

Ammatillisen osaamisen vahvistaminen

Tavoitteena on, että alan henkilöstö on ammatillisesti osaavaa, työskentelymenetelmät ovat joustavia ja nykyaikaisia, lainsäädännön tuntemus on vahvaa, asiakkaan saama palvelu ja kohtelu ovat hyviä.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
Ammatillisen osaamisen vahvistaminen Ammatillinen osaamisen vahvistaminen Johtamisen tuki	koulutukset seminaarit työkokoukset asiantuntijaverkostot yhteistyö korkeakoulujen kanssa yhteistyö järjestöjen kanssa
Koulutukset: Uudistuvan lainsäädännön toimeenpanoon liittyvät koulutukset Substanssikohtaiset seminaarit, työkokoukset ja verkostot Koulutukset suunnitellaan yhdessä kuntien asiantuntijoiden ja oppilaitosten kanssa.	

Vaikuttaminen sosiaalialalla

Sosiaalitaito toimii aktiivisesti ja välittää alan osaamista, tietoa, kokemusta ja asiantuntijuutta lainsäädännön, ohjelmien, valtakunnallisten ohjeistusten ja laatusuosituksen valmisteluun.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
Sosiaalialan kehittämiseen vaikuttaminen asiantuntijaroolissa Työryhmät, neuvottelukunnat, komiteat, johtoryhmät, kannanotot ja lausunnot, selvitykset	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ohjaus- ja työryhmiin osallistuminen ▪ kannanotot, lausunnot, selvitykset mm. Asiantuntijakomentointi Lausunnot Neuvottelukunnat Työryhmät Verkostot
Vaikuttamisfooromit: Sosiaalihuollon tietosuojan ohjausryhmä SOHVI (PH) Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisohjelma – KASTE: Etelä-Suomen aluejohtoryhmä (jäsenyys (MS), päättyy 2015) Mieli 2009-ohjelman toimeenpanon ohjausryhmän varajäsenyys (MS) Laurea-ammattikorkeakoulun alueneuvottelukunnan jäsenyys (MS) Lapsiasiainvaltuutetun neuvottelukunta (MS) Aluekehittämisen foorumi (DIAK, Laurea) (PH)	

Muu ammatillinen yhteistyö ja verkostot

Ammatillisen yhteistyön ja verkostojen tuloksena Sosiaalitaidon henkilöstö on osavaa, omaa hyvät perustiedot sosiaali- ja terveysalan keskeisistä kysymyksistä sekä meneillään olevista kehittämistrendeistä ja ilmiöistä niin yksittäisten sisältöjen kuin yhteiskunnallisten kysymysten osalta.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Muu ammatillinen yhteistyö</p> <p>Osaamiskeskuksen henkilöstön osaamisen vahvistaminen, mm. osaamiskeskusverkostot, ammattilaisten verkostot, konferenssit, seminaarit, oma tutkimustyö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oman asiantuntijuuden vahvistamisen kannalta relevantteihin työryhmiin osallistuminen: <ul style="list-style-type: none"> Osaamiskeskusverkostot (substanssit) valtakunnalliset / laajat muut verkostot ▪ seminaarit ▪ konferenssit ▪ koulutus: oman kehittymisen kannalta tarkoituksenmukainen henkilöstökoulutus <p>mm.</p> <p>Koulutukset, foorumit, seminaarit jne.</p> <p>a) Sosiaalitaidon järjestämät</p> <p>b) muiden järjestämät</p> <p>c) henkilöstökoulutus</p> <p>Muu yhteistyö</p>
<p>Erilaiset verkostot ja muut toiminta:</p> <p>Osaamiskeskusten asiantuntijaverkostot (tiedonhallinta, yleissuunnittelijat, johtajat)</p> <p>Ajankohtaiset konferenssit ja seminaarit (mm. TerveSos, Kuntamarkkinat, Sosiaalipolitiikan päivät, Sosiaalityön tutkimuksen päivät, Valtakunnalliset sosiaaliasiamiespäivät, Hyvinvointikunta-foorumi, aluevastaavaseminaarit, ESN conference)</p> <p>Oman työyhteisön koulutus- ja kehittämispäivät, suunnittelupäivät, kehityskeskustelut ja työnohjaus</p> <p>Kansainvälinen yhteistyö: opintomatka vuosittain 2015, 2016</p>	

4 Talous ja henkilöstö

Sosiaalialan osaamiskeskustoimintaan on valtakunnallisesti kohdennettu 2 m€ valtionavustusta. Vuosina 2014 ja 2015 toteutettava valtionavustuksen leikkaus on noin 47 % vuoden 2013 tasosta. Valtionavustus on kohdennettu osaamiskeskusten pysyvän henkilöstön palkkaukseen ja toimintakuluihin. Valtionavustuksen osuus kokonaistuotosta on ollut vuosittain 25 – 30 % ja laskee nyt noin 15 %:iin mikäli kokonaistuotot pysyvät samalla tasolla.

Sosiaalitaidon rahoitusrakenne on seuraava:

- valtionavustus vuodelle 2015 on noin 105.000 €
 - perustoimintojen ylläpito, tilat ja laitteet, pysyvä sidosryhmäyhteistyö
 - toimitusjohtaja, kehittämisspäällikkö, talous- ja toimistosiihteeri
- osakassopimuksen perusteella maksettava kuntien toiminta-avustus on 101.500 €
 - suunnittelija (tiedontuotannon kehittäminen)

Vuosittainen perusrahoitus on noin 206.500 €.

- hankerahoitus
 - kehittämistoimintaan myönnetyt hankerahoitukset (mm. SadE-ohjelma, THL/Oper –rahoitus, ESR tms.)
 - projektihenkilöstöä 1-3
- asiantuntijapalvelut
 - sosiaali- ja potilasasiamiestoiminta
 - ikäihmisten palvelujen seudullinen kehittäminen (kehittämiskoordinaattori)
 - selvitykset, kartoitukset, arvioinnit

Sosiaalitaidon henkilöstön osaamiseen sekä työssä jaksamiseen kiinnitetään huomiota. Henkilöstön osalta osaamisen vahvistamisen tarpeet ja toimenpiteet työstetään yhteisissä kehittämisspäivissä, suunnittelupäivissä ja kehityskeskusteluissa. Työntekijät saavat myös tarvittaessa työnohjausta ja koulutusta kehittämistyön tueksi.

Valtioavustuksen leikkaus ja kiristynyt kuntatalous asettavat toiminnalle kovat haasteet. Sosiaalitalous joutuu kaikin tavoin ottamaan huomioon kiristyneen taloudellisen tilanteen (mm. korkeakouluharjoittelijoiden ja määräaikaisten työntekijöiden palkkauksen jäädyttäminen, toimintamenojen entistä tarkempi harkinta, kustannustehokkaat yhteistyön tekemisen tavat yms.) sekä etsimään uusia toiminnan rahoituslähteitä.

5 Viestintä

Viestinnällä välitetään tietoa Sosiaalitaidon toiminnan tuloksista, levitetään tietoa sosiaalialan osaamisen ja kehittämisen tarpeista ja mahdollisuuksista.

Tiedottamisen tärkeimmät kohderyhmät ovat kuntien sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, sosiaali- ja terveysjohto, kuntapäätäjät ja vaikuttajat alueella ja valtakunnallisesti. Tämän lisäksi tiedottamisella vaikutetaan mm. valtakunnan ja alueen päättäjiin tuomalla esille ajankohtaista tietoa sosiaalialan henkilöstön ja alueen väestön hyvinvoinnin tilasta.

Viestinnän keinoja ovat:

- seminaarit ja tilaisuudet
- selvitykset ja kartoitukset
- hankeraportit ja työpaperit
- artikkelit, lausunnot, julkilausumat
- tiedotteet paikallislehtiin
- www-sivut.

Sosiaalitaidon www-sivut (www.sosiaalitaito.fi) pidetään ajan tasalla. WWW-sivusto toimii viestinvälittäjänä, joka kertoo mm. osaamiskeskuksen järjestämistä tilaisuuksista, seminaareista ym. toiminnasta ja julkaisuista. Artikkeleiden julkaisemisessa tehdään tarvittaessa yhteistyötä muiden sosiaalialan osaamiskeskusten ja yhteistyökumppaneiden kanssa (esim. yliopistot, tieteelliset tutkimusseurat, ammattikorkeakoulut, järjestöt), joilla on jo vakiintunutta julkaisu toimintaa.

Sidosryhmien käytössä sisäisen viestinnän alustana on Sharepoint, johon on koottu yhteinen kehittämistoiminnassa syntynyt aineisto (mm. seudulliset ohjeistukset) ja tiedontuotannon loppuraportit.

6 Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Sosiaalitaidon arviointi kohdentuu toiminnan toteutumisen arviointiin ja kehittämistoiminnan vaikuttavuuden arviointiin. Arvioinnin taustalla ovat Sosiaalitaidon hallituksen määrittelemät tavoitteet.

Sosiaalitaidon arviointi sisältää mm. hankekohtaisen arvioinnin (hankkeiden oma arviointi), yhteistyön rakenteiden ja toteutumisen arvioinnin mm. yhteistyöfoorumit, erilaisten koulutusten, työkokousten, seminaarien arvioinnin. Samassa yhteydessä arvioidaan esim. kunnissa/seuduilla käynnistyneitä uusia työ- tai toimintatapoja, palvelujen uudelleen järjestämisen muotoja, seudullisen erityisosaamisen vahvistamista. Toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä käytetään tarvittaessa ulkopuolista asiantuntemusta.

Toiminnan kehittämisen kannalta tärkeää on henkilöstön ammattitaidon ja asiantuntemuksen ylläpitäminen ja edistäminen. Henkilöstön asiantuntemuksen kehittyminen turvataan osallistumalla aktiivisesti lyhyt- ja pitkäkestoisiin koulutuksiin, joiden sisällöt sovitaan kehityskeskusteluissa.

Arviointi tapahtuu vuosittain toimintakertomustyöskentelyn yhteydessä erillisenä arviointikeskusteluna.

Liite 1

Sosiaalitaidon hallitus 2015–2016**Varsinaiset jäsenet**

Herola Mervi,
 Hynynen Pirkko,
 Klami Päivi,
 Nummikoski Saira,
 Ranta-Salonen Heli,
 Rintala Eija,
 Salmela Outi,
 Salminen Tiina,
 Stähle Liisa,

Nurmijärven kunta
 Vihdin kunta, puheenjohtaja
 Tuusulan kunta
 Hyvinkään kaupunki
 Lohjan kaupunki
 Mäntsälän kunta
 Raaseporin kaupunki
 Järvenpään kaupunki
 Kirkkonummen kunta

Varajäsenet

Karhu Ulla-Mari,
 Kolkka Marjo,
 Paasovaara Seija,

Uudenmaan liitto
 Diakonia-ammattikorkeakoulu
 Laurea-ammattikorkeakoulu